

Szerkesztőség:
Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ös szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:
Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:
Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszólá-
lások.

A hirdetés díja:
Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:
Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a **kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerüben posta-utalvány**
eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Olvasóinkhoz.

Lapunk január 1-től kezdve huszdik évfolyamába lép. E csaknem két évtizedre nyúló életfigyelemre méltó időszak egy oly vállalat fennállásában, melynek keletkezésekor még létjogosultsága is kérdéses volt.

Annál nagyobb meglepődés tölt el bennünket ma, midőn lapunk eddigi pályafutásából arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a mi vidéki társaséletünknek, a sajtó e szerény organuma, ugyszólván kiegészítő részét képezi.

Feleslegesnek tartjuk programunkat újra olvasóink elé tárni, — hiszen az utóbbi idők eléggé tanuskodnak arról, hogy mielő elvek hirdetése mellett igyekezzünk szolgálni a társadalomnak, s mily buzgó lélekkel karoljuk föl mindazon eszméket, melyek a közügy előmozdítását előzzék.

És midőn jelezzük, hogy az elvek hirdetése s az eszmék felkarolása körül jövőre is lankadatlan buzgalmat fogunk kifejteni: mi t olvasóközönségünket felkérjük lapunk támogatására.

Előfizetési árak:

Egy évre 8 korona.
Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

A „Gömör-Kishont” szerkesztősége és kiadóhivatala.

1899.

Azok, a kik a természet nagy könyvéből olvasni tudnak, roppant tanúságokat meríthetnek ama tüneményekből, melyek az ideai tél lefolyását szokatlanná tették. A ma élő nemzedék nem emlékszik arra, hogy a tél derekáig eljutott volna hó és fagy nélkül. Ez ép olyan szokatlan, mint az öreg asszonyon a virágos bál ruhá. Fehér

T Á R C Z A.

Mesgyeháboru.

Irta: MÓRA ISTVÁN.

Kiesik ezek a mi földjeink ahhoz, hogy faragott kövekkel őriztessük a sarkait, meg szegények is vagyunk hozzá. Az egy Bodon Farkas, a ki az ugari kompetenciákat összeszedte, az próbálta meg egyszer, hogy B. F.-es nagy kőkutyákat ásott a mesgyéire, de azokat is mihamar ellopokdták, kit csak bosszuságból, kit káposztáskónak.

Ellenben bodzafát ültetünk a vadzabos, földimogyorós mesgyégre. Nincs annál se jobb, se tartósabb. Vess neki akkora gödröt csak, mint egy kalapfészék, taposd bele imigy-amigy a tövit: megfogam okvetetlen. Olyanra soh se nőhet, hogy a szántásnak aggasson, mert az egy-másnak kiterő koesi rongálja, kanászgyerek az esztendő hajtását leszedi kőczpuskának. Am kiveszni: nem vesz. Nyár derekán ágazd, levelezd meg, hogy csak a tuskója maradjon: kiéptül akkor is. És őrizi tovább az igazságodat. Se olyan idő nincs, a ki életire hájon.

De ha a bodzafa hűséges, a bodzafa igazságos, a bodzafa állandó is, egy: a rosz ember kifog rajta Hamisággal, furfanggal, erőszakkal. Kivált az árvák, özvegyek, messzün lakók bodzafáján.

Ha nagy biztosságot az érez, az imilyen álnok ember, teszem: árendása annak a földnek amellet, erőszakos természetü is, lát az egyszerűen ásót vet neki és odább viszi. Különösen, ha ilju a fa, a ki ravaszabb, sunyibb, az megalja a jámbor kuka esőzt — a fát. Megegalja olyanformán, hogy esztendőről-esztendőre levagdossa tövig. (még a földben is egy bakarasztra) az ő tulajdon földje felől való hajtásait. Avval megnyer egy borozdát; és ha azt a borozdát úgy darabokra lehetne vágni és szétiten egymás mellé rakni, mint ahogy a

karácsony, csikorgó hó, zuzmarás Szylveszter, ezek teszik széppé a téli természetet, de e szépségekben maig még nem volt részünk.

Vajjon nincs-e valami rokonvonás a külső természet és az emberi társadalom között? Nem tapasztalunk-e a közéletben is valami szokatlant, a miről azt mondjuk, hogy sivár, ami nem melegíti fel lelkünket? Az idő szürke, ködös, borongó s napról-napra várjuk megjavulását, s míg nyomott kedélyvel tekintünk ki ablakunkon fűrkészve a hó-takart tetőket, még nyomottabbá teszi lelkünket az a tudat, hogy hazánk politikai ege is szürke, ködös, borongó . . .

Igy köszöntött ránk az új esztendő. Az emberek szokás szerint ezúttal is fölkeresték egymást szerencsekívánataikkal, — de a lelkek mélyén ott volt valami, aminek alig mertek kifejezést adni. Mit hoz reánk a jövő? Vajjon a természet, mely oly szokatlan módon huzza ki azt az időt, melyet az örök végzet pihenőül rendelt, eloszlatja-e a gazda aggodalmait?

Vajjon nem áll-e be a szántóföldeken és réteken is valami törvényen kívüli állapot, mely egy szempillantásra megzökkenti az idők rohanó kerekét s ettől megrázkódi maga az emberiség is?

Tanácsztalanul állunk az új esztendő megnyílt kapujában s tartózkodva tesszük meg az első lépéseket. De mi is csak egy pillanatig habozunk, mert a távol ködében észre vesszük a remény szelid fényét s visszatér lelkünkbe a megingott bizalom, mely felfrissíti tagjainkat s így lélekben és testben megerősödvé folytatjuk munkánkat, melynek ezélja a szakadatlan haladás, a végnélküli fejlődés.

Mi, a kik a közélet egyszerű napszamosai vagyunk, bizalommal tekintünk a jövő elébe, mert erőnk, a sejtelmek daczára sem lankad abban a munkában, mely a társadalom felépítésére irányul.

rétet szokták: akkor látná csak az ember, hogy mekkora föld az az egy borozda.

A bodzafa pedig, mintha érezné, de meg érzi is a veszedelmet s lentről, (a tövinek a másik oldaláról) új hajtásokat ereszt és megyen arrafelé, beljebb, beljebb. Amaz álnok ember pedig egy-két esztendő után megint előveszi az ő praktikáját, — és megint elesal egy borozdát. Holott nagy dolog az, mert tizenegy dülősek a mi földjeink hosszóságban.

Az árvák atyja (Balogh András) pedig, ha akármilyen szemes ember is másképp, az csakugyan nem őrizheti, hogy ki s kinek hány szálu a bodzafája.

Van ugyis elég baja szegénynek, ahogy hallatszük, mert a jegyző ur befonta.

*

Szegény Sikari Antalnak ötödnapja eltemették már akkor az apját, mikor a híradás odeért hozzá Kattaróba, a tenger mellé, az Isten háta megé. Okos, értelmes, embernői ember volt, de sirt, sirt nagyon. Azon, hogy: mi lesz édes szüleimből, avval a sok kis árvával, avval az én szegény tökéletlen bátyámmal? . . . Mert hiszen igaz, hogy az apja hat álló esztendeig úgy volt, olyan istenlátogatásában, hogy csak a házvégiről látta, ha látta, hogy ring a vetés, hogy sudarodik, hogy hányja a ezimerét a kukoricza, de ráéig csak lelke volt annak a háznak. Mert gondolattal ott volt mindenütt, a gondja bejárta az egész két fertály föld minden zugát.

— A teleket a partra hordjátok. A dülő felől vessetek zabot. Most ezt tegyétek, most azt tegyétek, ő volt az intéző, parancsoló lélek, mondom.

De most, édes Istenem, most . . .

A katonapajtásai, ki milyen volt, vigasztalgatták, csufolták, irigylették.

— Ne óbégass, az ebadta, legalább megszabadulsz. Hazamégy gazdának.

Ugy is volt, hogy hazamén gazdának, családfen-

A beköszöntött évvel egy század fog befejezést nyerni, melyet a felvilágosodás, haladás és humanizmus századának szoktak nevezni. Az egész művelt világ népei arra törekednek, hogy e századot jelzőihez méltóan fejazzék be. Alkotott, épített e század alatt minden nemzet, de talán egy se annyit, mint a magyar. Ősi alkotmányát kiciszolta, társadalmi életét megteremtette, tudományát, művészetét a kultur népekével egy színvonalra emelte, tekintélyt és súlyt szerzett szavának ott, a hol történelmi népek sorsa felett döntenek s e hőszi munkában részt vett a nemzet apraja-nagyja, de különösen részt vettek abban azok, kik lelki erejüket a magánérdek mellözésével a közügy szolgálatára szentelék s ez által, habár porszemeként is, a nagy század méltó befejezéséhez hozzájárultak.

Ily értelemben részt követelhet magának a mi társadalmunk is a munka érdeméből s mi, a kik e szűkebb társadalomnak krónikásai vagyunk, a beköszöntött újév hajnalán, nem kívánhatunk egyebet, mint azt, hogy legyen ereje és kitartása ennek a mi társadalmunknak arra a nagy munkára, melynek teljesítése reá bízott, hogy ha majd a történelem ítélőszéke elé kerül, önérettel fogadhasssa el az elismerés hervadhatatlan koszorúját.

Ez óhajtasunk kapesán mi is ígéretet teszünk arra, hogy a közélet szolgálatában megmaradunk azzal az őszinte buzgalommal, melylyel a multbunk munkánkat megkezdettük. Ez együttes munkálkodásunk folytán bizton reméljük, hogy az előnkbe tűzött célt napról-napra jobban meg fogjuk közelíteni.

Megyei muzeum.

A megyei muzeumoknak beláthatatlan beesök és jelentőségök van nemcsak a megye régészetére, hanem annak történelmi és közművelődési fejlődésére nézve is.

tartónak, hanem biz abból nem lett semmisse. Azt mondták: ott van a bátyja, Gáspár.

Gáspár, hiszen az igaz, hogy birtokos, erős, bikavérü legény, időre is öregebb mint ő, hanem az emeleten van a hiba nála, szegénynél. Arra ember, hogy dolgozzon, arra fölér kettővel, de hogy eladjon, vegyen, rendelkezék, pénzzel bánjon, ez nem adatott meg nékie.

Antal aztán, hogy nem szabaülhatott meg végképp, addig tett-vett, kapaszkodott, könyörgött, hogy husvétra hazaeresztették. Az egész uton azzal volt elfoglalva, hogy micsoda nagy rendtelenséget talál ő most otthon. El-lustult eselédet, gubanczos jószágot, szétrugdalt telekdombot, kései árpát, szántatlan kukoriczaföldet és mindenekföltött egy síró, tehetetlen, elbetegült asszonyt, az édes anyját.

És mindabból nem talált semmitse. Hanem találta mindannak az ellenkezőjét. Már a vasutnál elesodálkozott hogy ni, az édes anyja milyen keményen beszél Gázzival: — Te, ha még egyszer ilyen féloldalasra igazítod ezt a hátulsó ülést, megteszem veled azt a csufot, hogy téged ültetlek hátra a lovat meg én hajtóm . . .

A piacon odaálltak a zsidó elejbe.

— Beszélgettek gyerekek, mindjárt itt leszek, csak evvel a zsidóval van egy kis számadásom. Görbén számolt kedden, majd kiegyenesitem

Antal odafordult a bátyjához:

— Te, mindig ilyen édes anyám?

Gáspár nagyot hunyorított, nagyot nevetett.

— Ilyen ám, mégilyenebb is. Csak neked jó, hogy nem vagy itthon . . .

Arra meg Antal nevetett. Mintha a belécsimpszekedő öreg gondnak hirtelen elválták volna a kapaszkodó ollóját.

És soha nem látott olyan rendet, mint a milyet most talál a tanyájuk körül. Az udvar: mintha fölygalták volna, a jószág gömbölyü, sima; az árpa kezd szalaszodni, a kukoricza már bujkal.

Gömörmegye legnagyobb czipő-raktára!

Elegáns bál ingek, nyakkendők, női- és férfi-keztük, valódi angol czilinderek, illatszerek dus választékban kaphatók

MANDEL J. LIPÓT

női-, férfi- és gyermekczipők áruházában Rimaszombat.

Ezekben visszatükröződik a hajdani kor, a megyének fokozatos fejlődése és emelkedése kulturális tekintetben. A megye monográfiájának megírásánál megbecsülhetetlen segédkezet nyújthat a megyei múzeum. „Még a közönyvel belépőt is magához lánczolják a múzeumi tárgyak, hát a ki még tudványt hozott magával, ezt ellátják a szellemi élvezetek egész tárházával.”

Ilyen múzeumnak kellene minden megyében lennie. Ennek megbecsülhetetlen hasznát nem is képzelhetjük magunknak. Ez persze még nem zárja ki, vagy nem teszi fölöslegessé az országos múzeumot és megfordítva: lehet az országos múzeum mellett minden megyének még saját általa alapított múzeuma is.

A mostani egyiptomi kiállított drága kincseit elintén hol a British Múzeumnak, hol pedig a Louvre-nak és Berlinnek adták, csak Mariette pasa belátta 1850-ben, hogy az ilyen múzeum az országra nézve megbecsülhetetlen kincs, kezdte azt rendezni és alapítója lett a Kairóban levő egyiptomi múzeumnak, hová a tudósok leginkább ezen világhírű múzeum vonza ó-Egyiptomnak történetét és művelődését tanulmányozni.

Erre valaki azt mondhatná, hogy népünk vajmi kevés érzékkel bír ilyen régi tárgyak iránt. Ez valószínű lehet. De nekünk ez irányban kell jó példát adnunk, érzéket és érdeklődést kell keltenünk még a pórnépben is, hogy az is érdeklődjék ilyen tárgyak iránt, és lehetőséghez mérten maga is hozzájáruljon a múzeum gyarapításához.

Hermann Ottó erre vonatkozólag egy igen szép példát beszél el könyvében. *) „Delután nyitva volt a múzeum, egy jókora laház s mi oda siettünk. Meglepett, hogy tele volt igen élénk érdeklődő bennszülött népekkel; pedig a város (Tromsø) csak 5400 lakossal bír. S most leírja a látott tárgyakat és azután következőleg folytatja a jeles tudós észrevételeit: „Föltűnt, hogy az a sok néző, apró csoportokra oszolva, egyes tárgyak mellett foglalt helyet s ott csendesen, de élénk beszélgetve, mintha eszmét cserélt volna . . . Arra megjegyzésekre, hogy bámulom a látogatók kitartó érdeklődését, azt a felvilágosítást adták, hogy ezek mind halászok, foka- és rozmarvádszok, kik a Jegestengerre szállva, mindent hazahoznak, a mi a múzeum gyűjteményeiben még nincsen meg, az intézet legbecsesebb tárgyai ezekből valók. Igazán megható eredménye annak a mintaszerű népnevelési rendszernek, a mellyel tökéletesen elérték, hogy egész Norvégiában nincs egyetlenegy élő norvég ember, a ki írni és olvasni ne tudjon.”

Nem hinné az ember, mennyi régiség van még elszórva e megyében. Ha mi mindezeket összegyűjtjük, bizony tekintélyes számmal szaporodnának a tárgyak és egy szép múzeumot képeznének. A kezdet ugyanis megvan. Mindenek előtt egy alkalmas, külön helyiséget kellene megszerezni számára, akár bérlet útján, akár örök áron. Többször rámutattam már ennek szükségére e lapban, de az intézet létesítésének, illetve gyarapításának kötelességét könnyen elfelejtjük, azért szükségesnek tartom annak időnkénti felelevenítését. A megye részéről egy kis évi járulékot is kellene kieszakoztatni, ennek segítségével új lendületet nyerne az egész ügy.

Sok ilyen megyei múzeum van már országunkban, ennek kimeríthetetlen haszna van kulturális tekintetben. Népünk egyeséi nagyon is tudják méltányolni annak sokféle értékét. Ezek közül csak egy, a közép osztályhoz tartozó embert akarok felemlíteni. Van pl. Zalamegyének S . . . nevű városában egy értelmes kereskedő D . . . y K . . . n, kinek egy igen értékes múzeuma van, melyet országunk messze vidékéről jönnek megnézni. Pedig nem éppen vagyonos, de ilyen dolgok iránt érdeklődő ember, ki az ilyen intézet horderejét közművelődésünkre nézve nagyon jól fogta fel. Ebből kifolyólag képes is velt Kistaludy Sándorról egy szép cikket a „Vasárnapi Ujságban” megírni. Ez pedig nem valami nádparipa nála,

*) L. Herman O. Az északi madárhegyek tájáról című könyvének 151—154 lapjait.

Alighogy a kanalat letette étel után, kiment, végigjárni a földjüket, végigjárni egészen. És tele volt a lelke gyönyörűséggel. Mikor a megye végére ért, leheveredett az öreg, minden esztendőben megfiatalodó bodzafa mellé. Maga ingében, maga gatyájában volt, a maga lajblját gyömörte a feje alá, csak a sápkája volt a császáré.

A hogy ott számitgatta, találgatta, hogy hány tiz hónap, hány száz nap van még addig, mikor ő itt igazán otthon lesz. — hirtelen elszalajtott a számvetése fonalát. Felkönyökölt, aztán fölült, föluggott.

— Nene, hé, de kajszja ez a mi bodzafánk, de belénk nőtt . . .

Csakugyan, mintha a szomszéd felül való oldalát lenyirták volna.

Antal elővette a bicskáját, neki esett vele a meszgepásztor tövének, a simája felül.

És megtalálta a levégtől hajtások elföldelt csonkát. Aztán betakarta az ásást, elsimogatta a tenyerével, egy leveles bodzafat derékon kettétört, odahajította a friss, fekete törésre, hogy ne lássék.

Aztán meglepte a földjük szélességét.

— Két suk . . . annyi hija.

Azt mondta.

Próbálta visszafelé: megint két suk. A másik szomszéd meszgyéjén is megásta a jelfa alját: ott nem volt hiba.

— E szerint csak te vagy a kutya, Gubicza Péter . . . Hanem megállj . . .

Libeggett, fujt, mikor befelé ment.

— Megállj kutya . . . Adok én neked árvák földjét.

A szőlőskertjük is borzadás volt a Gubiczáékéval. Azon ment keresztül, hogy hamarabb érje a szomszédot, a ki a kertben barkácsolt: hernyót szedett, ojtott vagy mit csinált. Hanem a közös, átalálható kerítéshez ért, hirtelen megállt.

Megállt a miatt, hogy rákiállított Gubicza Éva, a ki éppen hajnalicskamagot duggatott a kerítés tövébe: — Nene, Antal bácsi . . . Hogy vett ked észre?

A lány azon vette észre magát, hogy, nini, nem ezt akarta mondani. A legény meg azon, hogy őt imé olyan előrs fogadta, a kivel szemközt esitt a vitészségnek, a haragnak, minden ellenvalóságnak. El is hajította mindjárt a siettében felhuzott lugakarót.

— Látni nem láttalak kicsim, csak gondoltam, hogy hátha . . . Hogy éltek, bu nélkül?

hanem műveltségének eredménye. Képzettségét azonban több ízben másutt is bebizonyította. Ha már egy ember annyit tehet a régi tárgyak gyűjtésében, mennyit tehetne egy egész vármegye intelligens közönsége.

Pap, tanító, jegyző és általában minden intelligens ember ha felkarolja ez ügyet, rövid idő alatt szép múzeummal dicsekedhetnek Gömörvármegye is.

Wiesinger Károly.

Meghívó.

A „Fehér-Kereszt” Gömör-Kishontvármegyei Fiókegyesülete, az ő és a „Rimaszombat s Vidéke Jótékony Nőgyesület” védnöksége alatt álló gyermekmenházat Rimaszombatban, 1899-ik évi január hó 15-én megnyitni óhajtván, van szerencsénk a nagyérdemű közönséget és az egyesület tagjait a gyermekmenház alatti program szerint lefolyó megnyitási ünnepélyre tisztelettel ez uton meghívni.

Kelt Rimaszombat, 1899. január hó 1-én.

Tisztelettel

Bornemisza Lászlóné,

Samarjay Jánosné,

mint a Fehér-Kereszt elnöknője, mint a Rimaszombat és Vidéke Jótékony Nőgyesület elnöknője.

Hámos László,

főispán,

mint a Fehér-Kereszt elnöke.

Program

a gyermekmenháznak 1899. évi január hó 15-én megtartandó ünnepélyes megnyitásáraól.

1. D. e. 11 órakor Rimaszombatban, a megyeháza dísztermében a „Fehér Kereszt” egyesület ünnepélyes közgyűlése Bornemisza Lászlóné és Hámos László elnökléte alatt.

2. A közgyűlés után kivonulás a Gondüzőhöz, a hol a gyermekmenházat Bornemisza Lászlóné megnyitja és a közforgalomnak átadja

Dr. Löcherer Tamás, mint a gyermekmenház igazgatója, a megnyitott intézetet átveszi.

3. D. u. 2 órakor ünnepélyes bankett a „Három Rózsa” nagytermében, a banketten hölgyek is megjelennek; egy teríték ára bor és fekete kávé nélkül 1 frt 50 kr.; a részvételre a kibocsátandó aláírású ivekén és Dr. Szeless Ödön egyleti titkárnál Rimaszombatban lehet jelentkezni; — a t. közönség felkéri e hó 10-éig a bejelentéseket megtenni.

Hirek és vegyesek.

Városi közgyűlés Rimaszombat város képviselőtestülete ma, csütörtökön — január hó 5-ikén d. e. 9 órakor — közgyűlést tart, melynek tárgyai következők: 1. Megyebizottsági közgyűlési határozat az 1899. városi költségvetés tárgyában. — 2. Pénzügyminiszeri leirat a kir. pénzügyi igazgatóság bérhelyisége tárgyában.

Újévi tisztelgések. A szokásos testületi újévi tisztelgések ez idén is megtörténtek a vármegyei és állami hivatalok vezetőinél. A vármegyei tisztikar élén Lukács Géza főjegyző üdvözölte vármegyének közkezdveltségnek örvendő alispánját. A főjegyző beszédének fonalán megérinté a jelen válságos politikai helyzetet, kifejezést adva a tisztikar azon megnyugvásának, hogy az alispán tapintatos személyisége biztosítékot nyújt arra, miszerint a vármegye közigazgatása a jelen nehéz viszonyok között is a helyes irányt fogja követni, s ebbeli munkájához a tisztviselők tevékenységét felajánlotta. Az alispán a nála megszokott szónoki hűvel mondotta el talpraesett választát. Mindenekelőtt szívélyesen köszönte meg tisztársai-

— Könnyen, hála Istennek. Ugy-e nem mén ked vissza többet?

Az Isten tudja aztán, mit, mit se beszélgettek még, hanem az bizonyos, hogy azt mondta a legény az anyjának:

— Édes szülém, az Isten fizesse meg ezt a nagy rendet kennek Ugy áll itt minden, mint a parancsolat, ki egész a dülöig . . . Nincs itt egy hajszál hiba se.

*

Hanem a mint Antal elhallgatott: nem hallgatta el Ambrus Génus, a folsó szomszéd, a ki látta, hogy lépi meg kétszer, háromszor a föld végét a fiu. Sőt meglepte utánna ő is, — hát egész bizonyosan mondhatta odabent a maga háza népének:

— Halljátok: Gubicza elszántotta az angyiék földjüket . . . hanem lakat legyen a szátokon.

Azok oszt hallgattak is, hanem magának Génus bácsinak az oldalát furta ki a nagy titok, ő maga mondta el a szomszédasszonyának, Sikariénak. Ugy, mintha ő vette volna észre.

Ebből aztán elsőbb irgalmatlan patália, utóbb kegyetlen pór támadt. És a pór fiadzott is, ugyszólván hónapokint, mint a nyul. Gáspár elverte a Gubicza béréseit, ez egy; Gubicza tilosban fogta a Sikariék ökreit, ez kettő; a két ház asszonyai meghuzták-vonták egymást a veteményes lapon, ez három. És a többi.

Az igazi nagy komédia pedig abból keletkezett, hogy mikor a törvény kiküldte az indzellért, a kinek szent a szava: hát ez azt állapította meg, hogy az egész bodzafat minden tövestül ki köll ásni, és idább hozni, beljebb a Sikariék földjükre, most, sőt a Gubiczáéknak van hujja. Én erre azt mondanám, mikép lehetséges, hogy így van, mert mért nem tehetne volna meg azt valamelyik Sikari valaha, amit most Gubicza tulajdonképp, bár tudatlanul: csak vissza akart cselekedni? Hanem özvegy Sikariné azt mondta rá, hogy hunczut az indzellér, hunczut a törvény. A miből természetesen megint csak nem származott üdvösség, hanem új kárhozat, új pór.

Ugy, hogy mikor Antal végképp hazaszabadult, akkor már szekerestül föl volt fordulva minden. A föld az ügyvédnek termett, borju, esikő annak nevelődött. És Sikariné asszonyom akármilyen kevélyen kiabált, pörölt, esattogott napjával, olyan keservesen sirt, ritt, panaszkodott estelente a hazakerült fiának. Avval pedig megint csak nem apadt a keserősége, mert akárhogy áztatta

nak gyöngéd figyelmét az újévi tisztelgésért; majd átterve a politikai helyzetre, azon véleményének adott kifejezést, hogy a jelenlegi közönségesen „törvényen kívüli”-nek mondott állapot a helyzet tisztázásáig a közadók behajtásánál és a katonaaállítás lehetősége körül szül legnehezebb viszonyt. Az elsőb illetőleg a m. kir. pénzügyminiszterium a helyzetet időlegesen már szabályozta; a másodikat érdeklőleg pedig a köztörvényhatóságok vannak hivatva felirati jogaikkal élni. Egyebekben a közigazgatásnak a maga rendes menetében kell haladnia, s ez irányban tisztársainak odaadó munkásságára bízton számíthat is. Végül azon reményének adott kifejezést, hogy az ország politikusaiknak bölcsesége minden bizonynyal meg fogja találni a helyes kibontakozást, s az áldatlan állapot minél előbb véget ér. — Harsány éljennel fogadta a tisztikar szeretett alispánjának figyelemmel hallgatott beszédét, mely után tért engedett a többi tisztelgők részére. — A pénzügyigazgatónál, törvényszéki elnöknel, polgármesternél szintén testületileg jelentek meg a tisztviselők, s kifejezték jókívánásaikat.

Coburg Fülöp herceg vadászata Gömörben. Mint egész biztos forrásból értesülünk, hogy vármegyének nagybirtokosa Coburg Fülöp herceg ő kir. Fensége január 8-án Gömör megyébe érkezik, s a vaddisznó vadászatot valószínűleg elsősorban a balogvári uradalomhoz tartozó erdőségekben kezdi meg, hol már hetek óta az előkészületek a vadászatra nagyban folynak.

Esiküvő. Opitz László, helybeli kir. pénzügyőri biztos, f. hó 3-án vette nőül Andorfy Erzsébet, polgári leányiskolai tanítónőt Balassa Gyarmaton. Allandó boldogság kísérje frigyüket!

Bírói vizsga. A megyénkbeli származású füleki járásbírói jegyző: Bazilidesz Barna, mint értesülünk — a bírói vizsgát sikeresen letette. Gratulálunk!

Kinevezés. Stefancsik Károly joggyakornok a besztercebányai 16-ik honvéd gyalogezred állomásából a munkási 11. honvéd gyalogezredhez tartalékos hadapród tiszthelyessé neveztetett ki.

Áthelyezés. Lintner Géza rimabányai állomásfőnök, tart. hadnagy a közös hadsereg tartalékából a honvédségébe és pedig a besztercebányai 16. számú gyalogezredhez helyeztetett át.

Szilveszter esti mulatságok. Városunkban az idei szilveszter este elég zajosan folyt le. Nagybő szabású multság két helyen is volt: a kaszinóban és a polgári olvasókörben. A kaszinóban nem nagy számmal jöttek össze a mulatozók, de a kik ott voltak, azok aztán vígan búcsúztak el az ó-évtől, s örömmel köszöntötték a bekövetkezett új esztendő. A polgári olvasókör nagy természetesen egészen megtöltötte a közönség, s itt is lelkes hangulatban üdvözölték éjfélkor a század szebb jövő reményével kecsesítő utolsó évet. Adja Isten, hogy az egymással szilveszter éjjelén váltott jó kívánságok beteljesedjenek!

Eljegyzés. Rothmann József Méhiből eljegyezte Veisz Gizella kisasszonyt, Veisz Ferenc leányát. Liczéről.

Gyermekmenház megnyitása. A „Fehér kereszt”-egyesület a jótékony nőgyűléssel karöltve felállított gyermekmenházát folyó hó 15-én nyitja meg. A humanus intézet Rimaszombat város által felajánlott épületben nyert otthont; dícsért is illeti a nagylelkű adományért a nemes várost, a mely ez által nagyban előmozdította, hogy a kitűzött cél megvalósításához juthasson. Az egyesület a megnyitási alkalmával diszkozgyűlést tart és bankettet rendez, a melyre az egyesület tagjait és a nagyérdemű közönséget hírlapi uton, a hatóságok fejeit és a kulturális intézmények vezetőit külön meghívókkal hívja meg; ez intézkedés a jótékony célra való tekintetből költségkímélés céljából történt. A nagyközönséghez szóló meghívót és az ünnepélyes programját lapunk mai számában közöljük. Az ünnepély iránt az érdeklődés általános, és méltó is, hogy a közönség minél lelkesebben fejezze ki rokonszenvét ezen humanus intézmény iránt az ünnepélyeken való részvétel által.

azt a rossz, kutya szomszédot, minden romlásnak fészkes okozóját: a gyerek csak nem segített neki a szidakozásban, hanem lehajította a fejét és hallgatott, hallgatott.

Hanem egy délután, mikor is valami idézőt hoztak megint az anyjának, megszólalt:

— Ne menjen ked, édes szülém, meg se mozduljon ked. Tegyen meg ked engem gazdának csak egy hónapig maga helyett, eligazítok én itt minden sort, pört, lélekveszedelmet.

Sikariné kételkedve rázta a fejét:

— Te, fiam?

Én édes szülém. Csak ne szóljon ked abba bele a rossz végről, a mit én cselekszek. Csak egy hónapig. Azontul megint az engedelmes, kezes, szófogadó gyereke leszek kennek.

Az asszony gondolkozott, tépelődött ingadozott.

— Ha tudnám, édes fiam, ha tudnám . . .

— Ugy segítsen meg engem az Isten, édes szülém. A ketek összes bajának a kezemben van a vége.

— No hát ugy segítsen meg az Isten!

*

Mikor Sikari Antal megkérte a Gubicza Éva kezét, Gubicza Péter nagyot ugrott.

— Eszedem vagy öcsém?

— Eszemen.

— Tudod mi van köztünk?

— Semmi sincs köztünk.

— Hát az anyád?

— Az ő beleegyezésével teszek mindent, a mit akarok, szabadon.

— Gyere el holnap.

És másnap kendőt kapott a lánytól. Avval a kendővel a belső zsebében, ment az anyjához beszámolni:

— No hát édes szülém minden pört eligazítottam. Gubicza Péter nem kereskedik többet, ne kereskedjen ked se. A meszgyére is megegyeztünk, mindenre megegyeztünk.

Sikariné csak a fejét rázta.

— Fortélyos népek azok, hé, befotak azok teged. Avagy tettetek-e valami irást?

— Tettünk édes anyám, irást is tettünk, olyan igazat, mint a szentírás, — nézze ked . . .

Avval előhuzta a Gubicza Éva jegykedőjét.

A bodzafat pedig kiásta még aznap és a tövit fordította az ég felé . . .

Hymen. Loványi Hugó, Köburg hercegi erdész most karácsony előestéjén váltott jegyet Schréder Margit kisasszonnyal, Schréder Gyula Köburg hercegi vasgyári igazgatójának szeretetreméltó szép leányával. Állandó boldogság kísérje a jegyes párt!

Bizalmi nyilatkozat. A jolsvai országgyűlési választókerületnek a kerület székhelyén egybegyűlt választói folyó hó 3-án Podhrádszky Endre hercegi erdőigazgató elnöke mellett népes gyűlést tartottak, mely alkalommal a január 2-án Bazilidesz Gusztáv polgármester elnöke mellett tartott előértekezletből kifolyólag Kubinyi Géza országgyűlési képviselőnek a múlt év december 30-án az országgyűlésben tartott beszéde s a békés állapot megteremtése érdekében kifejtett buzgó tevékenysége folytán szeretetének, feltétlen bizalmának s nagyrabecsülésének újabb zálogául jegyzőkönyvi bizalmat szavaztak s a haza érdekében kifejtendő további működéséhez áldást és sikert kívántak. — A bizalmi nyilatkozat szövege ez: „A jolsvai választókerületnek a kerület székhelyén egybegyűlt választói értekezlet s a parlament súlyos helyzetének a közügyekre is kiható káros voltát, örömmel vettek tudomást képviselőjük: Kubinyi Géza urnak a pártok közötti béke létesítése érdekében a képviselőház múlt év december 30-iki ülésén tett nyilatkozatáról, s midőn őt ezen, a haza vitális érdekeinek megvédése céljából tett s a jelen viszonyok közt helyes és vezírányosnak tartott működésében szívó melegével üdvözlik, működéséhez, — eddig táplált bizalmát újabb kifejezése mellett, — sikert kívánunk.” — A jegyzőkönyvet Neogrady Lajos és Zajacz Károly aláírásával hitelesítet, azt még f. hó 3-án képviselőjüknek felterjeszteni s a napilapokban is közölni elhatározták.

Tanárok gyűlése. A polgári és kereskedelmi iskolai tanárok múlt hó végén Budapesten országos gyűlést tartottak, melyen Perjessy László főzéki igazgató mint alelnök élénk részt vett a tárgyalásokban. Ott volt Kathona Géza, helybeli polg. isk. tanár is.

Újvívi köszöntő megváltása. Lapunk szerkesztőségéhez az újvívi üdvözlő megváltása címűen a „Gömörmezei magyar köznevelődési egyesület” javára beküldöttek: Porubszky Imre és Frits Ferencz 1—1 forintot. Az összeget az egylethez beküldöttük.

Kiküldetés. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Dörner Béla miniszteriumhoz beosztott gazdasági segédet kiküldte a végtől, hogy az Antal-pusztán fellépett bõrféreggel szemben fogantatosított övintézkedéseket felülvizsgálja.

Közgazgatási bejárás. A Rimabánya és Kókova között Dub Albert kókovi nagybirtokos részére engedélyezett helyi érdekű vasút közgazgatási bejárása folyó hó 16-án megy végbe. A bejárásra a közgazgatási bizottság Fáy Gyulát küldte ki. A törvényhatóság képviselőjében pedig Bornemisza László alispán fog azon résztvenni.

Hangverseny. „Rimaszombat és vidéke jótékony négylete”. — mint már két ízben is jeleztünk — f. hó 7-én a „Három Rózsá” termében hangversenyt rendez, melynek változatos műsora városunkban és vidékén nagy érdeklődést keltett, s a közönség nagyban készül a koncertre. Ezt bizonyítja legalább az, hogy jegyek már alig kaphatók, s az oldalszékekre és első sorokra szóló jegyek már napokkal ezelőtt elfogytak. A közreműködők készülnek, s biztosra vehető, hogy a hangverseny erkölcsi és anyagi sikere egyaránt fényes lesz. A meghívók a hangversenyre már szeptemberben elküldték, a kik illetékes tervedésből nem kaptak volna, lapunk útján is meghívotnak a táncmulatsággal egybekötött jótékonycélu hangversenyre.

A Ferenczi hagyaték az iparművészeti muzeumban. Egy év előtt lapunk hasábjain is megemlékeztünk azon mozgalomról, amit Markó Miklós földink, a Magyarország munkatársa tett a fővárosi lapokban, különösen a „Pesti Hírlap” hasábjain, mely Gömörben legjobban el van terjedve. Azóta semmi hír nem hallatszott a nagybecsű első magyar szobrász hagyatékáról, melyben több mellszobor készen, részben pedig félig készben, mint a híres Euridyke-szobor, mely 1846-ban a nagy rimaszombati tűzvész alkalmából megsérült, s állítólag ez Ferenczy koporsója felett volna eltemetve. De annyi tény, hogy sehol méltóbb helyre, mint a pompás álló uti iparművészeti muzeumban, hol földink tudakozódott a szobrok sorsa felől, miután Ferenczy örökösétől választ nem kapott. Hogy Rimaszombat város, nagy nevé szültette hírneves szobrai és faragó eszközei méltó helyre jutnak, a következő eredeti levél bizonyítja, melyet itt szöszérik közlünk: „441/98. sz. — Tekintetes Markó Miklós urnak a „Magyarország” munkatársa Budapest. Tekintetes Uraságodnak a Ferenczy-féle hagyaték tárgyában f. hó 15-én hozzám intézett becses soraira válaszul szíves szerencsém van értesíteni, hogy az említett hagyatékban foglalt tárgyak nem az országos magyar iparművészeti, hanem a létesítendő szépművészeti muzeum gyűjtemény tárgyai közé valók s ennél fogva, nem avatkozhatván be egy más intézet ügykörébe, azok megszerzésétől el kellett tekintenem. Midőn ebben az ügyben tanúsított szíves készségeért Tekintetességének őszinte köszönetet mondandék, szíves tudomására hozom, hogy az országos képtár m. kir. kormánybiztosságának figyelmét a hagyatékra oly megkereséssel hívtam fel, hogy a szoborforgó szobroknak, mint hazai szobrászatunk történetére vonatkozó kétségkívül igen becses emlékeknek, átengedése tárgyában az örökösökkel érintkezésbe lépni sziveskedjék, Budapest, 1898. december hó 24-én. Radisics János, igazgató.”

Kinevezés. Szelezky István naprágyi lakos, a m. kir. központi díj és illetékkiszabási hivatal mellé rendelt számvizsgálóigazgató ideiglenes minőségben pénzügyi számtisztte kinevezetett.

Előléptetések. A Coburg hercegi erdőuralomban újkör előléptetésben részesültek és áthelyeztettek: Plenczner Rezső főerdész Murányból erdőbíróvá Lubenyikra, Sziff Gyula erdész Lubenyikról főerdészvé Murányba. Főerdészek lettek: Hensch E. a taxonál Jolsván és Becl Gyula Zavadkán. Gál György segéd a szentantali fűrészre erdészé nevezetett ki.

Miniszteri elismerő köszönet. A földmívelésügyi m. kir. miniszter azoknak a gazdasági tudósítónak, kik e tisztségüket a f. év leteltével legalább 20 év vagy régebb időn át viselik, közhasznú munkásságukért elismerő köszönetét fejezte ki. E kitüntetés 36 tudósító közt van vármegyénkbeli: Hegyessy Sándor föld-

birtokos, ügyvéd, a tornallyai járás gazdasági tudósítója, a ki az 1876-ik év óta látja el lelkiismeretes buzgalommal e bizalmi tiszteletet.

Az idei farsang január 7-ikén kezdődik és tart február 14-ikéig. Városunkban a farsangot a 7-ikén tartandó concert nyitja meg. A polgári olvasókör január 22-én rendezi szokásos bálját. Ugy halljuk, hogy az újonnan alakult önkéntes tűzoltó egyesület s a kereskedő ifjúság is rendez farsangi mulatságot.

Az elfeledett gömöri huszárok. A király 50 éves jubileuma alkalmából számos katonai rabnak megkegyelmeztet, részben pedig engedtek néhány esztendő büntetéseiből. Lapunk csak nem rég egész terjedelmében hozta, hogy az elítélt 12 gömöri huszár, mennyt szenved az aradi-komáromi és műlisdorfi várak nedves falai között. De hiába tett egy Rima vidékéről Mezőhegyesre kiránduló gazdacsoport az aradi vértanúk sírjánál fogadalmat, hogy midőn a küldöttség kijött Divianszky és társa rabhuszárok látogatásából az aradi várból, hogy a királynál az őszi kihallgatások alkalmából testületileg kérelmezni fogják, hogy kegyelmezzenek, vagy engedjék el részben büntetésüket a szerencsétlen huszároknak, de hiába figyelmeztették a lapok a fogadalomra az illetőket. Gömörvármegye fiai némán ott szenvednek tovább, mert nincs senki, ki érdekükben, a rimaszécsi ref. lelkesen kívül, valamit tett volna.

A karácsonyi szünidő az iskolákban nem sokára véget ér, s a mindkét nembeli tanuló aprajánja a városból és a vidékről bevonul az iskolába s elfoglalja a poros iskolapadban helyét. Időszerte látjuk egy kérdéssel fordulni az iskolák intézőihez: miután még január februárban oly későn világosodik, s különösen most, néhány nap óta 8 órákor még egész sötét van, nem volna-e észszerű legalább az elemi fiú- és leányiskolákban a téli időben reggel 9 órákor kezdeni a tanítást? Azt hisszük, hogy ez intézkedéssel egészségi szempontból is előnyös változtatás történne, a paedagogiai követelményeknek pedig az kárára nem válnék.

A vármegyei közkórháznál január 1-eje óta nevezetes változások történtek. A belügyminiszter ugyanis egy rendeletet adott ki, melylyel a kórház adminisztrációjában is újítás történt. A betegek felvétele egészen új rendszer szerint történik, s a betegápolási költségek — melyeket eddig a törvényhatóságok fizettek meg — ezután a belügyminiszter utalványozása alapján az adóhivatali pénztárnál fizetnek ki.

Allatorvosi szaktanfolyam. A földmívelésügyi m. kir. miniszter, a budapesti allatorvosi akademián 1899. január 2—10-ikéig egy újabb allatorvosi ismételő tanfolyamot tartat, melyre vármegyénk területéről a következő allatorvosok lettek felvéve: Palm Nándor rimaszombati ker. állami allatorvos és Adriányi György dobsinai városi allatorvos.

Kazánvizsgáló biztos. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a kazánvizsgáló biztosok számának szaporítása és a kazánvizsgáló kerületek beosztásának módosítása alkalmából Felsman József okleveles gépészmérnököt a X. fizetési osztályba kazánvizsgáló biztossá kinevezte és Balassa-Gyarmat székhellyel a Nógrád, Gömör-Kishont és Zólyomvármegyék területén levő gőzkazánok ügyeinek ellátásával bízta meg.

A balogvári kastély irásában és képben. Azon alkalomból, hogy a főhercegi vadászatok most zajlanak le, valamint az Athaenaeum nyomdái r. t. kiadásában e hónap elején jelent meg Szécsi Mária a murányi Vénusz a híres balogvári kastély és uradalom tulajdonosa, mint özv. Wesselényi-Ferenczné, nádorné, ki mellől azonban hiányzik régi történelmi nevezetességű kastély képe, így azt alkalomszerűen találta Markó földink közlésre a „Vasárnapi Ujság” esetleg az „Új idők” képes lapokban, a melyek csak ezelőtt két hét előtt képekkel illusztrálva igen meglepő módon emlékeztet meg a betléri gróf Andrassy Géza-féle vadászatokról.

Városi képviselőválasztás. Rozsnyón múlt hó 30-ikán megválasztottak rendes városi képviselőkké a következők: Scheffer Gusztáv, Terray Gyula, Kalmár Imre, Aczell Andor, Stepniszky Ferencz, Tomesz Károly és Rozenkrancz Rezső; továbbá Szekeres János, Podraezky István, Dr. Ruber József, Fábán Ferencz, Tomory Géza, Kovács Sándor, Hoky Béla és Labancz Sámuel.

Utonállás Rimaszombat és Jánosi között. Folyó hó 2-án M. A. jánosi lajos meghívást kapott Rimaszombatba bizonyos iparvállalat teljesítésére, midőn dolgát végezve este 8—9 óra közt hazafelé indult s a Szabó Károly tagjához ért, már távolabbról hallotta, hogy az utszéli árokban emberek beszélgetnek egymással, s dacára annak, hogy halkán beszélgettek, szavaikból a nagy esendőségben, kivett annyit, hogy egyik azt mondta: „no itt jön, de csak egy maga”, mire a másik azt felelte: „hátha valami asszony”. Hozzájok érve, azon vette magát észre, hogy két ember előgrik az árokból s eleibe állva az egyik ezt kiáltja: „hopp, megállj”. A jánosi ember nem sokat gondolkodott azon, hogy mit tevő legyen, hanem egy jó esáti bot lévén nála, a hoptot kiáltó embert úgy arczba vágta, hogy az rögtön leterült a földre, azután sebtibe a másiknak fordult s egy jó ütessel szerencsésen azt is leterítette. Erre aztán ott hagyva őket, sebes léptekkel ment tovább, tartva attól, hogy a két ember, ha idejében feltápaszkodik s utóléri, végire jár. Szerencséje is, hogy idejében odább állott, mert az utóbbi leütött ember csakugyan talpra állott s hármát lött utána, mi közben ezt kiáltotta: „várj kutyá puhos, majd eljössz még a Sajó-völgyre és megkeserülöd”. A golyók egyike oly közel járt a fejéhez, hogy szinte a kalapját is surolni vélte általa. Szerencsére azonban sértetlen maradt s halálos aggodalmak közt ért haza. Menekülése közben azt hallotta még, hogy a talpra állott lövöldöző ember ezt mondta a földön maradt cimborájának: „Miska, állj fel már a teremtedet”. Ugy látszik, hogy az illető utonállók más jánosi ember jövetelére számítottak. Ez nap volt ugyanis a losonci vásár, s nekik tudomásuk volt arról, hogy onnan a marhakereskedéssel foglalkozó emberek pénzzel megterhelten jönnek haza. Erre enged következtetni ez a fenyegetés: „várj kutyá puhos, eljössz még a Sajó-völgyre”. A nagy sötétségben azonban nem vették észre, hogy az országúton jövő alak nem az, a kire ők vártak. Ajánljuk ez ügyet a esendőség figyelmébe s a legerélyesebb nyomozás megindítására. Elég, ha a sertéslopások napirenden vannak, szomorú volna, ha már a személybiztonság is megszűnnék.

„Sárosi Hírlap.” Helyezimel jan. 1-én új lap jelent meg Eperjesen. A hozzánk beküldött első szám változatos és sok érdekes közleményt tartalmaz. Az új lap felelős szerkesztője: Beér Ferencz tanítóképző tanár; főmunkatárs: dr. Körösy György főgimnáziumi tanár.

Sertésenyésztés. Az ezmúlt most van sajtó alatt Kovácsy Béla a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatójának egy nagyobbszabású munkája. A körülbelül 20 nyomtatott ivre terjedő munka különösen azért érdekes, mert behatóan ismerteti a Magyarországon tenyésztett külföldi sertésfajtákat, s az azokból származó keresztesztési termékeket. Egyetlen egy könyv sem foglalkozik külföldi sertéseknek, különösen pedig az oly óriási hasznú hajtó u. n. angol kultur sertéseknek bel-földön való tenyésztésével oly behatóan mint Kovácsy könyve, miért e könyv nélkülözhetetlen mindazoknak, kik ezen sertések tenyésztésével foglalkoznak vagy jövőben foglalkozni akarnak, mert csak az ezen könyvben lefektetett ismeretek alapján lesznek képesek az angol sertéseket oly módon tenyésztetni és kezelni, hogy legalább kétszerre nagyobb hasznot érjenek el velük, mint az eddig tenyésztett magyar sertésekkel. A könyv előfizetési ára 3 frt. A megrendelés szerzőhöz vagy Vitéz A. könyvkereskedőhöz küldendő Kassára.

Katonai temetés. A kórházban múlt szerdán elhalt Pelle Pask oláh méntelepi katonát, — ki mint szökevény a pokorági erdőben bolyongott, s ott megfagyott — pénteken 30-ikán temették el a kórház halottszobájából. A szerencsétlen véget ért újoncz temetésére a legénység egy őrmester vezetése alatt katonai díszben vonult ki.

Magyar gazda cím alatt nem régebben indított meg Kovácsy Béla neves gazdasági szakiró egy havonta egyszer megjelenő gyakorlati irányú gazdasági folyóiratot, melynek csekély előfizetési ára évente 2 frt. Annyi jó tanácsot, annyi hasznos dolgot tartalmaz ez a lap, hogy annak egy gazda asztaláról sem volna szabad hiányoznia, mert csekély előfizetési árát jó tanácsaival sokszorosan megfizeti. Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba Vitéz A. könyvkereskedésébe Kassára küldendők.

Vendéglősök, korosmárosok, fűszerkereskedők figyelmébe. — A miskolci kereskedelmi és Iparkamara figyelmébe az érdekelteket, hogy a kímélésre és mérték gyanánt használt palackok és poharak kötelező hitelesítése tárgyában kiadott rendelet nem január 1-én lép életbe, hanem 1899. évi július hó 1-én.

A csusz és kőszvényes bajok sokszor évtizedeken át gyötrik a betegeket, s nincs gyógyszer vagy gyógyfürdő, mit e bajok enyhítésére igénybe ne vennének, csak hogy e nyomasztó betegségtől megszabaduljanak. Az ilyen kísérletek azonban, a mint általában az eddigi eredmények mutatják, nem igen voltak kielégítőek, miért is e betegség majdnem gyógyíthatatlannak nevezhető. Egy véletlennek köszönheti az emberiség a híressé vált Johnsen kenőcs feltalálását, mely nemcsak minden eddig használatba vett kőszvény és csusz ellenes szernek, gyógyfürdőknek versenytársra, hanem mindezeket felül is mulja. E csodakénőcsnek már városunk polgárai közül is sokan köszönhetik kínzó bajuktól való megszabadulásukat. A Johnsen-kenőcs egyedül Zoltán Béla udvari szállító gyógytárában (Budapesten, a Széchenyi tér és Nagykorona utca sarkán.) kapható üvegenként 1 forintért.

Allatgyógyászat. Múlt év december 28-án megyénkben a hivatalos jelentés szerint következő állatbetegségek voltak: Veszettség: Osgyán. Takonykór és bõrféreg: Osgyán. Ragadós szájsz. és körömfájás: Paskaháza. Sertésvész: A-Sajó, Berzete, Betlér, Csereneskút, Czákó, Dobóca, Fekete-Patak, F-Sajó, Hanva, Hárskút, Kis-Veszverés, Körös, Kun-Tapolca, Melléte, Nadabula, Nagy-Veszverés, Oláhpaták, Paskaháza, Putnok, Reeske, Rádova, Runya, Sajó-Gömör, Sebespatak, Serke.

Erős sovinita ugyan, de derék magyar ember Szalay Farkas honfitársunk, ki felbuzdítva a Klondykeben hirtelen meggazdagodott aranyások sikerein, maga is elindult az aranytermő, hó és jégborította, távol Eszaki-Amerikába. Hogy azonban hazájától távol is kifejezést adjon magyar érzelmeinek, még itthon ellátta magát megfelelő ruházattal, fegyverrel, szerszámokkal, sőt — tekintettel a Klondykeben uralkodó rengeteg drágaságra, még élelmi szerekkel is, melyek között élelmi és gyógyszer gyanánt néhány tuczat négy csillagos Esterházy-cognac foglalt el tekintélyes helyet. Igaz ugyan, hogy mint Szalay írja, nagy beviteli vámot szedtek be rajta partraszállásakor, de majd megfizetik neki a klondykeiek minden esepet arannyal; már pedig, ha ez tény, akkor Szalay uram akár egy eskányvágást se tegyen, mert magából a vele vitt Esterházy-cognacból is meggazdagodhat — mit tiszta szívből kívánunk is neki.

Magyarország irásában és képben. Hosszu idő óta most történi először, hogy egy képes hetilap arra a nagy és nemes feladatra vállalkozik, hogy Magyarország megyéit és városait és azok vezetőit irásában és képben bemutassa. Dícséret illeti az „Ország-Világ” képes hetilap szerkesztőségét, mely számolva a nehézségekkel, kötelességének tartotta, hogy olvasóinak az új esztendőben is mentül kedvezőbb és változatosabb olvasmányt nyújtson, előfizetőinek. Most az újév küszöbén, mikor igazán gondot okoz megválasztani az újságot, a melyben gyönyörködni és a melyből tanulni akarunk, hűb barátot nem is ajánlhatnánk az „Ország-Világ”-nál, a mely minden vasárnap pontosan bekopogtat hozzánk, pompás képekben ismerteti a hét eseményeit és szívetleket gyönyörködtető olvasmányokkal szolgál. A nagy közönség máris oly nagy számmal csoportosul e szép és kiváló újság körül, hogy szerkesztőségé halából pompás kiállítású almanachot küldött ajándékba. Ezt a két forintot könyvet mindenki megkapja, ki most egy negyedévre 2 forinttal előfizet. Az „Ország-Világ” kiadóhivatala Budapest, V. Hold utca 7. sz. alatt van, mutatvány-számokkal kívánatra szívesen szolgál.

Nyilvános számadás.

A rimaszombati polgári olvasókör által 1898. évi december 31-én tartott farsas háziestély jövedelme volt 50 frt 30 kr. Kiadása 27 frt 41 kr. Maradvány 22 frt 89 kr.

Felülvizettek: Dic k Áron 50 kr., Gelle Barnabás 50 kr., Hermann Vilmos 50 kr., ifj. Magyar Pál 50 kr., Káposztás Iás ló 50 kr., id. Rábely Miklós 1 frt, Rainer László 50 kr. és Szabó József 50 kr.

Az elnyomatás és a szabadságharcok kora. Magyarországnak egyik legszomorubb, de a hazafiúi erényekben leggazdagabb korszakát írja le **Acsády Ignác**, akadémiai tag, abban a legújabb történeti munkájában, mely most teljes kötetben jelent meg, mint az Athenaeum részvénytársaság által kiadott „**A Magyar Nemzet Története**” című tíz kötetes nagy munkának VII. kötete. Ennek a kötetnek címe: „**I Lipót és József kora 1657—1711**”. Ez a kötet most utólag jelent meg, mivel ennek a nagy milleniumi vállalatnak a nyolczadik és kilencedik kötete már előbb jelent meg; sőt nem sokára, a tizedik kötet közrebocsátásával be lesz fejezve a nagy történelmi munka, melyhez fogható terjedelemben, gazdagságra, tartalmasságra és a kiállítás pompájára nézve eddig nincs a magyar irodalom terén. Ez a hetedik kötet az idegen uralkodóház idegen udvari politikusainak és államférfiainak, hazánk és nemzetünk önállóságának, függetlenségének megszüntetésére irányuló törekvéseit és erőszakos kísérleteit tárgyalja. A török hatalom mindinkább meggyengül, tért vesz hazánk földjén. Csak egy kis erély és határozottság kellene hozzá és hazánkból végleg ki lehetne űzni a törököt, mely itt közel kétszáz esztendőig pusztított. Amde ezt nem teszik a bécsi udvari politikusok, attól tartván, hogy ha Magyarország felszabadul és a magyar nemzet megerősödik, akkor a bécsi urak nem bírhatnak többé a magyarokkal. Inkább elnézték tehát, hogy tovább marezangolja, tovább jótogassa a török a magyart. Végre Bécsben is győzött egy pillanatra a jobb vélemény és elhatározták a végső leszámolást, a hódító hadjáratot a török ellen és Lipót császár és király néhány kitűnő hadvezérének sikerült a törököt egészen kiszorítani az országból. Most azonban még a török hódoltságánál is szomorubb korszak következett hazánkra. A visszakerült uratlan földek, az ország termő, alföldi vidékei felett külföldi zsoldosok osztozkodtak. Idegen eszládok óriási birtokterületeket kaptak; megkezdődött a bécsi udvar telepítési politikája, melynek célja oda nézett, hogy a régi magyar családok befolyását idegen telepítésekkel ellensúlyozza. Hogy pedig a mérleg serpenyője lehetőleg egyenletes legyen, avagy a magyarok kárára billenjen le, a hóhérbárd is megkezdte működését. A legnemesebb fejek hullottak le a pallos alatt, a legkitűnőbb magyar hazafiak vesztették drága életüket a vérpadon. Az elgyengült nemzet egy ideig némán tűrte iszonyu szenvedéseit, majd a kétségbeesés végső ellenállásra kényszeríti. Egymást érik az összeesküvések, a lázadások. Egyszerre pedig felkél az egész magyarság II. Rákóczi Ferencz alatt „**Pro libertate**.” Ez a hősiességben, vitéségben, hazafiúi és katonai erényekben egyaránt bővelkedő, legragyogóbb, tiszta jellemű férfi és nevének varázsa egyesíti az elégtellen magyarokat. Megkezdődnek a kurucz-háborúk, melyek azonban szomorúan végződtek. Az árulás, a hasznelés, az önzés, az irigység győz. A dicső fejedelem híveinek kis csapatával bujdosóvá lesz, az egész ország és nemzet a bécsi urak hatalmába kerül. Ennek a rendkívüli változatos és tanulságos korszaknak történetét írja le Acsády Ignác remek tollal és a kutató történetirodalom legjobb vívmányainak felhasználásával. A tartalmas szöveget erre a korszakra vonatkozó 44 darab pompás kiviteli műmelléklet és 233 díszes szöveggép világítja meg. A kötet ékes vászonkötésben, gazdag aranyozással bármely hazai könyvkereskedésben kapható. Ára 8 forint.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

KOVÁCS ZSIGMOND

ÖRÖKÖSEI

cipész üzletében Rimaszombaton

elegáns bálci cipők,

továbbá

korcsolya-czipők, vízmentes csizma és czipő, női és férfi lovagló-csizma stb., stb. izléses, divatos kiállításban

jutányos áron kapható.

Mérték szerinti rendeléseket, valamint javításokat is gyorsan és olcsó áron eszközölünk.

1-*

Hirdetés.

Rimaszombaton, a **Jánosi-utca 38. sz. a.** fekvő házban az emeleti lakás **bérbeadó**, — de maga az egész ház, tágas udvar és a Rima folyóig terjedő kert szabad kézből örök áron is **eladó**.

Szerényi János.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox valódi sodíngeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetéssel, gyakorlás nem kell. Megvásárolás kizárva Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmegtakarító.

Darabja 3 forint.

A penge *** esillagos acélból és a többi részei alpacéból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint. 11—26

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 darab után egy ingyen küldetik.

Meghívás.

A putnoki takarékpénztár r.-társaság t. részvényesei

Putnokon, a „**VAM**” vendéglő nagytermében 1899. évi **január hó 25-én**, d. e. 10 órakor tartandó

RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Mérleg és számadás jóváhagyása.
3. Tiszta jövedelem felosztása.
4. Három felügyelő-bizottsági és négy igazgatósági tag választása.

Az 1898. évi mérleg és jövedelmi kimutatás az üzlethelyiségben kifüggesztve lévén, az a t. részvényesek által, a hivatalos órák alatt, bármikor megtekinthető.

Putnok, 1899. január hó 1.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

5882. sz. — **Pálfala** község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX t.-czikben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közre:

1) Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján értesítve e §-oknak az 1884. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában, és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítést is, — valamint az 1889. évi XXXVIII t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI t.-cz. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzései vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, — e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1888. augusztus 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset, — annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2) Hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben ide érte az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítést és a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis **1899. augusztus 1-ső** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő letelte után ellentmondásuk figyelembe vételni nem fog.

3) Hogy mindazok, a kik a telekkönyvi átalakítás tárgyává tett intézkedések által nemkülömben azok, akik 1-ső és 2-ik pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értvén azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják. — a tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis **1899. augusztus 1-ső** napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jótiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján is csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Kir. tszék mint telekkönyvi hatóság Rimaszombaton, 1898. december hó 20-án.

Aldorffer, kir. tszéki bíró.

KOHN ALBERT fakeskedő Rimaszombaton.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy raktáromban most már a legjobb **Salgó-Tarjáni, Putnoki és Vadnai kőszén**, a legjutányosabb árban, ugy egész vagonrakomány, valamint métermázsanként is kapható, amiről nálam a tisztelt vevő közönség bármikor meggyőződhet.

Egyszermind a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom, hogy nálam mindenkor gazdasági gépek, eredeti Gubicz-ekék, kátrány-lemezek, zsaluzsányi eszerép és téglák, tölgyfapallók és kerítéshez való tölgyfa oszlopok és mindennemű mezőgazdasághoz szükséges anyagok **igen jutányos árban részletfizetésre is** kaphatók.

Egyben tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az 1831-ben alakult és **143 millió o.-m. é. kor.** alapítóke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

cs. kir. szabad. triesti ált. bizt. társ. (Assicurazioni Generali)

gömörmegei főügynökségét birom, és az előforduló mindennemű **tűzbiztosítást**, épületek-, takarmány- és aratási készletekre, ugyszintén törzsbiztosításokat és egyéb ingóságokat nálam a **legolcsóbb díjtételek** mellett biztosításra elfogadok.

Elfogadok továbbá életbiztosításokat minden módozat szerint, jég- és baleset ellen való biztosításokat a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek mellett.

Magamat a n. é. vevőközönség figyelmébe ajánlva és eddigi szives pártfogásukat megköszönve, maradtam

teljes tisztelettel

KOHN ALBERT, fakeskedő

és az Assicurazioni Generali gömörmegei főügynöke.

21—26

DIETRICH ÉS FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK

TEA, RUM, COGNAC ÉS PALACZKSÖR NAGYKERESKEDŐK. FINOM LIKÖRÖK GYÁRA.

BUDAPEST, IV., RÉGI POSTA-UTCZA 10.

közvetlen behozatalú valódi

BRAZILIAI RUM-ja.

Kapható: A bizományi raktárban **Tibély S. A.** urnál Rimaszombaton, továbbá: **Fejes Tamásné** urnó, **Friedl György** utóda ur kereskedésében Putnokon és **Fischer Jakab** és fia urnaknál Perláson.

2-4